

KONCEPCE ROZVOJE AGROTURISTIKY S VYUŽITÍM PŘÍRODNÍHO BOHATSTVÍ ÚSTECKÉHO KRAJE

Návrhová část

ZPRACOVÁNO

Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.
Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Tel.: 476 206 538, Fax: 476 706 331
E-mail: rra@rra.cz, Web: <http://www.rra.cz>

ve spolupráci s

DELITEUS

Svaz cestovního ruchu

Obsah

1.	Úvodní analytické shrnutí	3
2.	SWOT analýza	5
3.	Základní rámec Koncepce	6
3.1	Časový horizont	6
3.2	Rozvojová vize	6
3.3	Prioritní oblasti	7
3.4	Struktura návrhové části	7
5.	Prioritní oblast č. 1: Koncepční podpora	9
6.	Prioritní oblast č. 2: Finanční zdroje	12
7.	Prioritní oblast č. 3: Doprovodné služby	14
8.	Prioritní oblast č. 4: Zajištění poptávky	15
9.	Implementace	16
9.1	Organizační zajištění	16
9.2	Implementační cyklus	18
9.3	Využití finančních zdrojů	19
10.	Shrnutí	22

1. Úvodní analytické shrnutí

Agroturistika může být významným prostředkem rozvoje vesnice, dílčího regionu i kraje. Přináší dodatečné zdroje příjmů pouze provozovateli farmy, dokáže vyvolat ekonomické oživení celých regionů. To je důležité hlavně u regionů, které byly postiženy restrukturalizací zemědělské prvovýroby a transformačními a restitučními majetkovými procesy.

Agroturistika napomáhá řešit některé problémy venkovských oblastí. Zejména snižuje nezaměstnanost a vytváří pracovní příležitosti nejen v zemědělství, ale i v oborech, jejichž služeb účastníci agroturistiky využívají. Tím se také daří snížit migraci a stabilizuje se osídlení venkova.

Důležitou předností venkovské turistiky je skutečnost, že oživuje tradiční řemeslnou výrobu a udržuje folklórní a jiné tradice obce. Přispívá také k využívání přírodního, kulturního a historického potenciálu obce i okolí, přičemž zachovává původní ráz krajiny.

Od masových forem cestovního ruchu se agroturistika odlišuje zejména tím, že je šetrná vůči cílovým místům pobytu a ohleduplná vůči životnímu prostředí. Přispívá k tvorbě krajiny, nepřináší téměř žádná ekologická rizika a zprostředkovává návrat člověka k přírodě.

V České republice nedosahuje podíl agroturistiky na celkové výši turistického ruchu takové úrovně, jako ve srovnatelných zemích střední a západní Evropy. Jednou z příčin je kolektivizace venkova ve 2. polovině 20. století. V 70. letech, kdy jinde docházelo k rozvoji agroturistiky, v ČR to po kolektivizaci, zakládání družstev a státních statků nebylo možné. Kolektivizace a s ní související aktivity vedly k velkovýrobě a k likvidaci rodinných farem, vhodných pro agroturistiku.

Dalším limitujícím faktorem rozvoje agroturistiky je omezená spolupráce zainteresovaných subjektů – podnikatelů v zemědělství, ubytovatelů a poskytovatelů dalších souvisejících služeb a všech úrovní samosprávy. Zatímco v jiných zemích s rozvinutým cestovním ruchem je spolupráce běžná, v ČR (a v Ústeckém kraji zvláště) si podnikatelé důležitost a výhodnost společného postupu stále ještě neuvědomují.

Dále je nutné uplatňovat marketing na úrovni obce, regionu i státu. Tvorba a následná realizace marketingové koncepce musí vycházet právě ze spolupráce podnikatelských subjektů, orgánů státní správy i místní samosprávy a všech ostatních zainteresovaných subjektů včetně obyvatel obce a regionu. Obce by neměly provozovat vše, ale zaměřit se pouze na konkrétní produkt cestovního ruchu a vytvářet tak image regionu.

Místní správa ani podnikatelé nejsou dostatečně informováni o problematice agroturistiky. Ke zlepšení osvěty a informovanosti o podnikání ve venkovské turistice v České republice by přispěly semináře a další informační akce zaměřené na tuto tematiku. Dostatečně informovaní nejsou ani potenciální turisté. Mnoho lidí si pod pojmem agroturistika stále nedokáže představit nic konkrétního nebo má o této formě turistiky zkreslenou představu. Chybí kvalitní celostátní a individuální prezentace cestovního ruchu na domácím i zahraničním trhu.

Venkov neumí přitáhnout turisty. Informační kanceláře v Česku neposkytují jednotné a ucelené informace o celé zemi. Proto cizinci většinou znají jen Prahu, Český Krumlov nebo

západočeské lázně. Malebná či jinak atraktivní zákoutí v regionech před nimi zůstávají utajena.

Česká republika má pro venkovský cestovní ruch velmi dobré podmínky. Vhodným lokalitami disponuje i Ústecký kraj. Proto je vhodné věnovat agroturistice systematickou péči a podporu.

V České republice se tradice podnikání v agroturistice teprve rodí. Jednotlivé kraje se liší mírou podílu venkovské turistiky i kvality doprovodných služeb. Nejlépe se agroturistice daří na Šumavě. Někde omezují rozvoj agroturistiky regionální tradice. Například v Jihomoravském kraji jsou agrofarmy ve stínu oblíbené vinařské turistiky. Přesto oblíbenost agroturistiky rok od roku stoupá. O tuto formu dovolené stále projevují větší zájem cizinci, avšak kouzlo venkova začínají pomalu objevovat i Češi.

Rozvoji agroturistiky významně napomáhají různé organizace, například Svaz podnikatelů ČR nebo sdružení ECEAT CZ. Tyto instituce se snaží přispět k oživení venkova pomocí šetrné turistiky. Pomáhají obnovovat tradice i vytvářet nové podnikatelské příležitosti. Současně rozvíjí odborné schopnosti poskytovatelů služeb ve venkovském cestovním ruchu a propagují ubytovací zařízení svých členů.

Finanční podporu na podnikání v agroturistice lze získat z několika různých programů. Programy jsou zaměřeny na výstavbu, rekonstrukci, modernizaci staveb, vybudování infrastruktury, obnovu kulturních památek a přírodních lokalit apod. Dotace jsou většinou poskytovány účelově a lze je získat zejména z nejrůznějších evropských fondů. Nabídka finančních podpor je ale nedostatečná, nepokrývá komplexně problematiku při nedostatečném finančním zajištění.

Lze předpokládat, že podíl agroturistiky na celkovém cestovním ruchu v ČR bude do budoucna růst. Již teď lze ze statistik vyzorovat zřetelný odklon od masové rekreace ve velkých turistických centrech a rostoucí poptávku po ubytování na venkově. Lidé stále více touží po návratu k přírodě – aspoň na chvíli uniknout z hlučného, přetechizovaného a stresujícího městského prostředí na venkov, k jednoduchému způsobu života v pěkném přírodním prostředí, kde mohou v klidu odpočívat. Mimo jiné je tento druh dovolené finančně zajímavý, což ocení především rodiny s dětmi, které tvoří největší procento klientů.

Inspirací pro rozvoj agroturistiky u nás by mohlo být Rakousko. Jde o zemi s obdobnými tradicemi, jako má Česká republika. Navíc lze vzhledem ke geografické blízkosti využít v tamějším podnikatelském prostředí již získaných zkušeností.

2. SWOT analýza

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Opportunities, Threats) je standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného objektu a jeho možných příležitostí a ohrožení.

Akcentováním silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení.

Analýza silných a slabých stránek oblasti agroturistiky, příležitostí a hrozeb přicházejících především z vnějšího prostředí, ale i z prostředí a území Ústeckého kraje samotného a subjektů působících na jeho území je základním výstupem situační analýzy.

Agroturistika v Ústeckém kraji	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ Velké množství vhodných a dostupných lokalit s ohledem na členitý ráz krajiny ☺ Šetrnost vůči životnímu prostředí ☺ Možnost provázání s jinými aktivitami ☺ Úspěšné, ale dílčí aktivity ☺ Možnost využití přeshraniční spolupráce a zahraničních vzorů 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ☹ Nedostatečný marketing a informovanost ☹ Koordinace a podpora na úrovni kraje ☹ Nezájem podnikatelů ☹ Nedostatečné ubytovací kapacity ☹ Slabá podpora doprovodných služeb ☹ Nevyužité příležitosti
<p>příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ Podpora rozvoje venkovských oblastí ☺ Využití přírodních podmínek ☺ Oživení tradiční řemeslné výroby a tradic ☺ Existující dotační podpory ☺ Stále silný „útěk lidí do přírody“ 	<p>hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> ☹ Pokračující vylidňování venkova ☹ Přetrvávající negativní image kraje ☹ Nevyhovující infrastruktura a dopravní obslužnost v kraji ☹ Zhoršování životního prostředí

3. Základní rámec Koncepce

Základní rámec Koncepce rozvoje agroturistiky Ústeckého kraje (KRA ÚK) se skládá ze čtyř částí: časového horizontu, rozvojové vize, prioritních oblastí a popisu jejich struktury.

3.1 Časový horizont

Pro KRA ÚK byl zvolen časový horizont 5 let, tedy období 2009 – 2013. Pět let je standardní dobou střednědobého strategického plánování, jež umožňuje stanovit dosažitelné cíle dostatečně konkrétní, ale zároveň koncepční a vzájemně provázané. Zároveň se jedná o horizont korespondující s plánovacím obdobím strukturálních fondů Evropské unie.

Předpokládá se, že po uplynutí časového horizontu KRA ÚK bude zpracován podrobný hodnotící materiál podávající komplexní obraz výsledků a přínosů KRA ÚK. Na základě hodnotícího materiálu bude zpracována koncepce (strategie) dalšího rozvoje agroturistiky v Ústeckém kraji pro navazující období.

Časový horizont KRA ÚK je vymezen obdobím 2009 – 2013.

3.2 Rozvojová vize

Rozvojová vize tvoří „vstupní bránu“ do návrhové části KRA ÚK. Jejím smyslem je určit zásadní rozvojovou orientaci. Formuluje a popisuje stav, jehož by mělo být v budoucnosti dosaženo, přičemž veškeré dílčí fáze a kroky (cíle, opatření, aktivity projekty) jsou prostředkem k jejímu dosažení a naplnění.

Při stanovení vize je vhodné překročit střednědobý plánovací horizont a uvážit výhled na období příštích cca 15 – 20 let. Důvodem je zajištění návaznosti dlouhodobé koncepce i po uplynutí období, pro které jsou navrženy cíle a opatření v této strategii. Rozvojová vize byla formulována s ohledem na potřebu trvale udržitelného rozvoje a s vědomím, že jen od jasných vizí lze přejít k realizaci přínosných projektů.

Rozvojová vize představuje jakýsi zastřešující motiv celé KRA ÚK, hlavní koncepční záměr, k jehož dosažení směřují veškeré realizované aktivity. Proto je stanovena s dostatečnou mírou obecnosti, aby její platnost nebyla závislá pouze na situaci v okamžiku tvorby KRA ÚK. Zároveň je dostatečně konkrétní na to, aby u všech navržených či v budoucnu doplněných opatření bylo možné zhodnotit míru jejich přínosu k naplnění této vize.

Při stanovování vize je třeba nalézt odpovědi na tři hlavní otázky:

1. Čím jsme? Jaká je současná situace kraje v oblasti agroturistiky? Jaký je jeho potenciál?
2. Čím chceme být? Jak vidíme pozici agroturistiky v kraji za pět, deset, patnáct, dvacet let?
3. Jak toho chceme dosáhnout? Jaké možnosti k realizaci našich cílů máme?

Odpovědi na tyto otázky vyústily ve formulaci rozvojové vize.

Rozvojová vize Ústeckého kraje v oblasti rozvoje agroturistiky:

Kraj, v němž je agroturistika pevnou součástí cestovního ruchu. Kraj podporuje zemědělské podnikatele v participaci na agroturistice a vytváří vhodné podmínky.

3.3 Prioritní oblasti

Na základě provedené analýzy současné situace byly navrženy prioritní oblasti (oblasti pro cílené zaměření), kterými se KRA ÚK zabývá. Důvody k členění návrhové části na prioritní oblasti jsou následující:

1. soustředění finančních prostředků a lidských kapacit na sféry oblasti, v nichž je pociťována nejvyšší potřeba rozvoje
2. ujasnění vzájemných vztahů a návaznosti jednotlivých opatření

V rámci KRA ÚK byly vymezeny **čtyři prioritní oblasti**:

1. Konceptní podpora

2. Finanční zdroje

3. Doprovodné služby

4. Zajištění poptávky

3.4 Struktura návrhové části

Pro každou prioritní oblast je následně stanoven jeden či více strategických cílů, jichž má být v této oblasti dosaženo, a jsou navržena konkrétní opatření k dosažení těchto cílů.

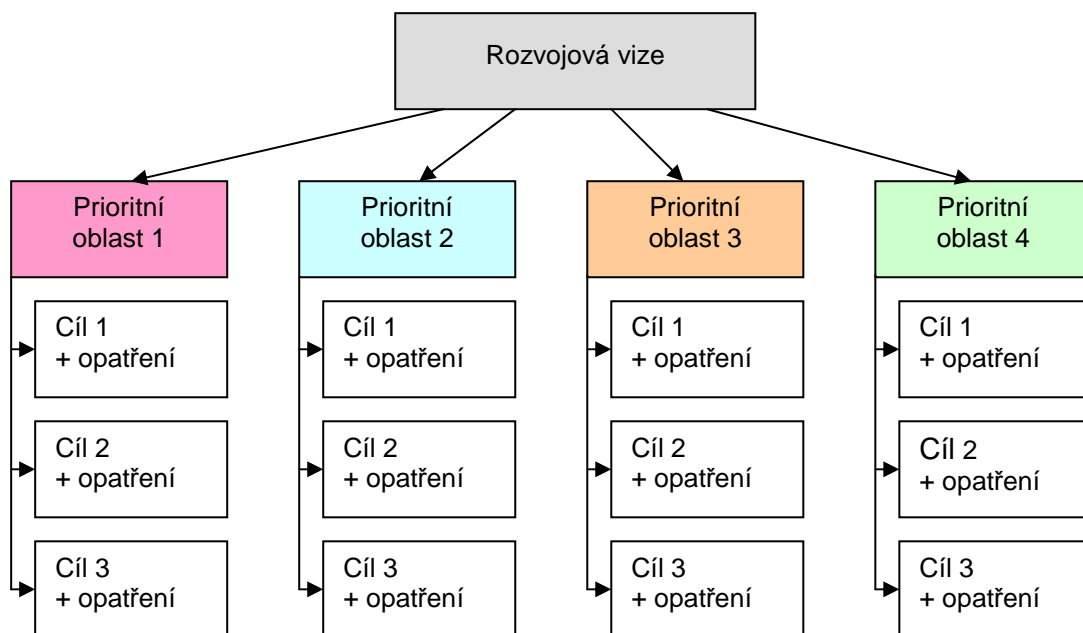
Vize popisuje stav, jehož by mělo být v budoucnu dosaženo a v tomto smyslu představuje zastřešující rámec celé návrhové části.

Prioritní oblasti představují strukturovanou formulaci hlavních tematických sektorů, v rámci kterých je nutné danou problematiku řešit. Vymezení prioritních oblastí slouží k logickému uspořádání návrhové části.

Hlavní záměry v rámci každé prioritní oblasti jsou popsány ve strategických cílech. Stanovené strategické cíle jsou dále rozděleny do jednotlivých opatření. Strategické cíle jsou odvozeny od vize a představují strategie nebo cesty, jak dané vize dosáhnout.

Opatření na nejnižší úrovni návrhové části jsou relativně konkrétně formulované záměry; představují projektovou kostru celé KRA ÚK.

Vazby mezi rozvojovou vizí, prioritními oblastmi a strategickými cíli a opatřeními znázorňuje následující schéma:

Pro jednotlivá opatření jsou dále stanoveny kvantifikovatelné výstupy, harmonogram jejich realizace, odhad nákladů a zdroje financí. V implementační části KRA ÚK je řešena odpovědnost za realizaci jednotlivých cílů a opatření.

5. Prioritní oblast č. 1: Koncepční podpora

Záměrem této prioritní oblasti je vytvořit stálou strukturu, která se bude věnovat průběžnému sledování problematiky agroturistiky v Ústeckém kraji. Bude koordinovat související aktivity, spravovat registr poskytovatelů služeb a dalších působících v oblasti agroturistiky, poskytovat aktuální informace zájemcům a získávat podklady pro propagaci a rozvoj agroturistiky v Ústeckém kraji.

Strategické cíle prioritní oblasti:

1.	Koncepční podpora
1.1	Koordinace aktivit rozvoje venkova
1.2	Registr subjektů
1.3	Vzdělávání a informování
1.4	Monitoring a propagace

Jednotlivé strategické cíle jsou dále charakterizovány v tabulkách.

1.1	Koordinace aktivit rozvoje venkova
<i>Popis cíle</i>	Vzájemnou spoluprací aktérů na poli rozvoje venkova dojde k posílení synergických efektů a tím k lepším rámcovým podmínkám rozvoje agroturistiky.
<i>Opatření</i>	<u>1. pracovní skupina</u> Vytvoření pracovní skupiny složené ze zástupců kraje, CRR, České centrály cestovního ruchu MMR, MZe, Agrární komory, odborných agentur apod. Průběžná konzultace vzájemných aktivit. <u>2. národní podpora agroturistiky</u> Průběžný monitoring aktivit podpory agroturistiky na národní úrovni, zapojení ÚK do národních strategií.
<i>Výstupy</i>	ad 1.: vytvoření skupiny, počet zastoupených organizací ad 2.: na základě realizovaných akcí
<i>Harmonogram</i>	od 2009 průběžně
<i>Odhad nákladů</i>	50 000 Kč / rok
<i>Zdroje financování</i>	ÚK

1.2 Registr subjektů

<i>Popis cíle</i>	Průběžně aktualizovaný registr poskytovatelů služeb. Rozdělení na poskytovatele ubytování, ubytování s dalšími službami a doprovodné aktivity a služby, podle právní subjektivity a dle turistických regionů ÚK.
<i>Opatření</i>	<u>1. vytvoření registru</u> <u>2. roční aktualizace</u>
<i>Výstupy</i>	Registr
<i>Harmonogram</i>	od 2009 průběžně
<i>Odhad nákladů</i>	300 000 Kč / rok
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, ROP SZ

1.3 Vzdělávání a informování

<i>Popis cíle</i>	Informační servis směrem k aktuálním a potenciálním poskytovatelům služeb.
<i>Opatření</i>	<u>1. informační materiály</u> Tvorba a průběžná aktualizace informačního obsahu (např. legislativa, zdroje financí apod.) <u>2. komunikační nástroje</u> Volba informačních nástrojů vhodných pro cílovou skupinu (semináře, elektronická verze, brožura apod.) <u>3. průběžné informování</u> Realizace informačních aktivit.
<i>Výstupy</i>	ad 1.: vytvoření informačních materiálů ad 2. a 3: počet oslovených subjektů
<i>Harmonogram</i>	od 2009 průběžně
<i>Odhad nákladů</i>	500 000 Kč / rok
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, PRV

1.4 Monitoring a propagace

<i>Popis cíle</i>	Monitoring dat vhodných ke zpracování informací pro rozvoj agroturistiky.
<i>Opatření</i>	<u>1. analytická data</u> Sledování změn v počtech poskytovatelů, službách, cenách, poptávce, cílové skupině apod. <u>2. propagační materiály</u> Průběžné shromažďování materiálů, jež mohou být použity k propagaci agroturistiky v ÚK (fotografie apod.).
<i>Výstupy</i>	ad 1.: roční monitorovací zpráva ad 2.: databanka podkladů
<i>Harmonogram</i>	od 2009 průběžně
<i>Odhad nákladů</i>	300 000 Kč / rok
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, PRV

6. Prioritní oblast č. 2: Finanční zdroje

Tato prioritní oblast usiluje o maximalizaci finančních prostředků, jež budou k dispozici konečným podnikatelům v oblasti agroturistiky především pro tvorbu ubytovacích míst v příslušném kvalitativním standardu.

Strategické cíle prioritní oblasti:

2.	Finanční zdroje
2.1	Zdroje z EU
2.2	Krajský rozpočet

Jednotlivé strategické cíle jsou dále charakterizovány v tabulkách.

2.1	Zdroje z EU
<i>Popis cíle</i>	Maximalizace využití strukturálních fondů EU.
<i>Opatření</i>	<p><u>1. analýza</u> Podrobná analýza existujících dotačních titulů vzhledem k jejich využitelnosti pro podporu agroturistiky.</p> <p><u>2. informační kampaň</u> V návaznosti na strategický cíl 1.3 informovat potenciální žadatele o možnostech čerpání finanční pomoci.</p> <p><u>3. asistence</u> Asistence při zpracování žádostí. Zajištění služeb odborného zpracovatele projektů.</p>
<i>Výstupy</i>	<p>ad 1.: provedení analýzy</p> <p>ad 2.: počet oslovených subjektů</p> <p>ad 3.: počet projektů</p>
<i>Harmonogram</i>	<p>ad 1.: jaro 2009</p> <p>ad 2.: od 2009 průběžně</p> <p>ad 3.: od 2009 průběžně</p>
<i>Odhad nákladů</i>	<p>ad 1.: 50 000 Kč</p> <p>ad 2.: 250 000 Kč</p> <p>ad 3.: dle počtu projektů</p>
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, EU

2.2 Krajský rozpočet

<i>Popis cíle</i>	Využít krajského rozpočtu na posílení absorpční kapacity.
<i>Opatření</i>	<p><u>1. průběžné aktivity</u></p> <p>Z rozpočtu ÚK hradit informační aj. aktivity (cíl 2.1 a související).</p> <p><u>2. spoluúčast žadatelů</u></p> <p>Formou výhodně úročených půjček podpořit schopnost žadatelů zajistit vlastní podíl financování projektu.</p>
<i>Výstupy</i>	uvolnění finančních prostředků z rozpočtu ÚK
<i>Harmonogram</i>	od 2009 průběžně
<i>Odhad nákladů</i>	na základě analýzy, pravidel dotačních titulů a počtu projektů
<i>Zdroje financování</i>	ÚK

7. Prioritní oblast č. 3: Doprovodné služby

Záměrem této prioritní oblasti je vytvořit stálou strukturu, která se bude věnovat průběžnému sledování problematiky agroturistiky v Ústeckém kraji. Bude koordinovat související aktivity, spravovat registr poskytovatelů služeb a dalších působících v oblasti agroturistiky, poskytovat aktuální informace zájemcům a získávat podklady pro propagaci a rozvoj agroturistiky v Ústeckém kraji.

Strategické cíle prioritní oblasti:

3.	Doprovodné služby
3.1	Podpora doprovodných služeb agroturistiky

Strategický cíl je dále charakterizován v tabulce.

3.1	Podpora doprovodných služeb agroturistiky
<i>Popis cíle</i>	Zvýšit atraktivitu agroturistiky v ÚK podporou doprovodných služeb a atraktivit ve venkovských oblastech. Cíl má povahu koordinační, bez vynakládání finančních prostředků nad rámce současných aktivit.
<i>Opatření</i>	<u>1. analýza nabídky</u> Zmapování existujících doprovodných služeb, jejich kapacity a kvality. <u>2. analýza poptávky</u> Vytipování služeb, jež jsou návštěvníky hodnoceny jako nejdůležitější. <u>3. koordinace</u> Při plánování rozvojových aktivit ve venkovských oblastech prioritně podpořit regiony a aktivity významné pro návštěvníky.
<i>Výstupy</i>	ad 1. a 2.: vytvoření analytického materiálu ad 3.: zohlednění výstupů při dalších aktivitách
<i>Harmonogram</i>	ad 1. a 2.: do 06/2009 ad 3: od 2009 průběžně
<i>Odhad nákladů</i>	ad 1. a 2.: 220 000 Kč ad 3.: 0
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, ROP SZ

8. Prioritní oblast č. 4: Zajištění poptávky

Zatímco předchozí prioritní oblasti se věnovaly především zkvalitnění nabídky agroturistiky v Ústeckém kraji, tato oblast je otočena „vně“, směrem na zákazníky, kteří této nabídky využívají. Pouze bude-li o agroturistiku v regionu dostatečný zájem, podaří se jednak přesvědčit zainteresované subjekty, že se jedná o perspektivní podnikatelskou aktivitu, a jednak i zajistit dostatečný finanční profit pro poskytovatele služeb.

Strategické cíle prioritní oblasti:

4.	Zajištění poptávky
4.1	Marketingová strategie
4.2	Realizace aktivit

Jednotlivé strategické cíle jsou dále charakterizovány v tabulkách.

4.1	Marketingová strategie
------------	-------------------------------

<i>Popis cíle</i>	Zpracování marketingové strategie, která vytipuje vhodné cílové skupiny a způsoby jejich oslovení.
<i>Opatření</i>	<u>1. Marketingová strategie</u> Koncepční dokument navrhuje konkrétní kroky k oslovení vybraných segmentů trhu cestovního ruchu.
<i>Výstupy</i>	vytvoření strategie
<i>Harmonogram</i>	do 06/2009
<i>Odhad nákladů</i>	250 000 Kč
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, ROP SZ

4.2	Realizace aktivit
------------	--------------------------

<i>Popis cíle</i>	Konkrétní aktivity prezentující agroturistiku v Ústeckém kraji vybraným cílovým skupinám. Vychází z 4.1.
<i>Opatření</i>	Budou definována v marketingové strategii.
<i>Výstupy</i>	Realizace opatření, počet oslovených subjektů, nárůst návštěvnosti kraje.
<i>Harmonogram</i>	od 06/2009
<i>Odhad nákladů</i>	Bude definován v marketingové strategii.
<i>Zdroje financování</i>	ÚK, ROP SZ

9. Implementace

Následující kapitola navrhuje implementační uspořádání KRA ÚK, především s ohledem na zajištění konkrétní odpovědnosti za realizaci jednotlivých opatření.

9.1 Organizační zajištění

Organizace implementačního uspořádání KRA ÚK vychází z existující struktury organizací, jež působí v oblasti rozvoje Ústeckého kraje. Dominantní je role Krajského úřadu jako zadavatele této strategie a orgánu odpovědného za její realizaci.

Hlavními aktéry z hlediska rozdělení rolí jsou při implementaci KRA ÚK:

- statutární orgán
- řídicí skupina
- výkonná jednotka
- partneři

Statutární orgán vyjadřuje vůli Ústeckého kraje jako tvůrce a nositele KRA ÚK podílet se na realizaci příslušných opatření. Rozhoduje o alokaci a uvolnění finančních prostředků. Statutárním orgánem je Zastupitelstvo Ústeckého kraje. Za tímto účelem svým usnesením schvaluje finální verzi KRA ÚK.

Řídicí skupina má pověření pro koordinační aktivity při realizaci konkrétních opatření a projektů. Zároveň je odborným a poradním orgánem kraje pro oblast agroturistiky. Funkcí řídicí skupiny může být pověřena organizační složka v rámci krajského úřadu (např. pracovní skupina vzniklá ze zástupců Odboru životního prostředí a zemědělství a Odboru regionálního rozvoje). Také lze využít pracovní skupinu navrženou v této strategii ve strategickém cíli 1.1 s tím, že v ní bude významný podíl zástupců kraje. Řídicí skupina úzce komunikuje se statutárním orgánem a vyjadřuje vůli Ústeckého kraje.

Úkolem a náplní činnosti řídicí skupiny bude zejména:

- ☒ Projednávat roční akční plány KRA ÚK dle harmonogramu a vzájemné provázanosti opatření uvedených v návrhové části KRA ÚK.
- ☒ Monitorovat realizaci projektů a navrhovat další projekty v souladu s prioritami KRA ÚK
- ☒ Komunikovat s partnery a vzájemně koordinovat aktivity v oblasti rozvoje venkova.
- ☒ Vyhledávat další partnery a motivovat je ke spolupráci v rámci KRA ÚK.
- ☒ Stanovovat doporučení pro další aktivity v rámci KRA ÚK, případně pro modifikaci některých cílů či opatření.
- ☒ Dle potřeb iniciovat tvorbu dílčích i komplexnějších studií sledujících vývoj a posun v oblasti agroturistiky v Ústeckém kraji i v rámci celorepublikového srovnání.

Řídicí skupina má odpovědnost za následující strategické cíle:

1.1	Koordinace aktivit rozvoje venkova
2.1	Zdroje z EU
2.2	Krajský rozpočet
3.1	Podpora doprovodných služeb agroturistiky

Výkonná jednotka zpracovává opatření, jež vyplývají z této strategie a svou povahou přísluší jejímu zadavateli. Jsou to především opatření v následujících strategických cílech:

1.2	Registr subjektů
1.3	Vzdělávání a informování
1.4	Rozvojové podklady
2.1	Zdroje z EU
3.1	Podpora doprovodných služeb agroturistiky
4.1	Marketingová strategie
4.2	Realizace aktivit

Funkci výkonné jednotky lze zajistit dvěma způsoby:

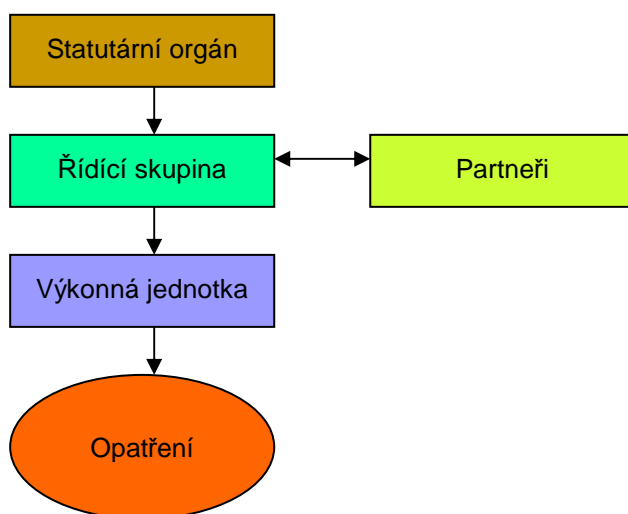
- 1) Pověřit výkonem těchto činností existující odbor v rámci organizační struktury KÚ ÚK s tím, že obsahově náročnější aktivity (studie, komunikační aktivity apod.) by byly řešeny jednorázově dodavatelsky.
- 2) Kompletní přenos všech činností na jiný subjekt na základě dlouhodobé smlouvy. Vhodným subjektem je organizace se zkušenostmi v oblasti regionálního rozvoje, rozvoje venkova, dotačního poradenství a tvorby analytických a strategických dokumentů.

Partnery Ústeckého kraje v rámci KRA ÚK jsou organizace a instituce, jež vyvíjejí vlastní činnost v oblasti rozvoje venkova a/nebo sdružují aktuální či potenciální poskytovatele služeb agroturistiky. Partneři se účastní jednání řídicí skupiny KRA ÚK, podílejí se na tvorbě akčních plánů, realizují vlastní opatření a dále rozvíjejí svou činnost v duchu cílů stanovených v KRA ÚK.

Hlavními partnery jsou:

- Agrární komora
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Česká centrála cestovního ruchu
- Centrum pro regionální rozvoj
- agentura CzechTourism

Vzájemné vztahy mezi jednotlivými aktéry KRA ÚK lze znázornit následovně:

9.2 Implementační cyklus

Jednotlivé kroky vedoucí k naplnění (implementaci) Koncepce rozvoje agroturistiky Ústeckého kraje se dělí do tří základních částí: části přípravné, části tvorby akčního plánu a části samotné realizace projektů. V první fázi dochází ke specifikaci jednotlivých opatření do podoby konkrétních projektů, případně jsou tvořeny projekty nové v duchu přijatých vizí a cílů návrhové části KRA ÚK. Obsahem druhé fáze je výběr projektů do tzv. akčního plánu na vymezené období. Kritériem výběru je nejen navržené časové zařazení opatření, jak je uvedeno v návrhové části, ale i vzájemná provázanost opatření a v neposlední řadě možnost finančního zajištění projektů především formou dotací ze strukturálních fondů Evropské unie tam, kde je to vzhledem k charakteru opatření možné.. Realizační fáze je zahájena rozhodnutím politického zastoupení kraje a pokračuje přes samotnou realizaci opatření až k monitoringu naplnění jednotlivých indikátorů.

Postupné kroky implementačního cyklu:

1. Přípravná fáze

- 1.1 Konkretizace opatření do podoby projektů (zpracování obsahového rámce projektu, přesného rozpočtu a harmonogramu realizace včetně stanovení kvantitativní hodnoty monitorovacích ukazatelů)
- 1.2 Tvorba nových projektů (z aktivity a potřeb partnerů mohou vzejít projektové náměty, jež nejsou obsaženy v původní návrhové struktuře KRA ÚK, avšak jsou v souladu s jejími vizemi a cíli a vhodně doplňují její opatření. Takovéto projekty je třeba učinit součástí KRA ÚK a dále pracovat na jejich realizaci.)

2. Fáze tvorby akčního plánu

- 2.1 Analýza projektů z hlediska časového harmonogramu a možnosti podpory
- 2.2 Návrh zařazení projektů do akčního plánu (Na základě analýzy - bod 2.1 - jsou navrženy konkrétní projekty k zařazení do akčního plánu na daný rok. Hlavními kritérii pro výběr projektů do akčního plánu je zohlednění dostupných finančních

zdrojů a kvalita připravenosti projektu. Akční plán uvádí, jaké projekty budou v daném období podporovány a realizovány, jaké budou jejich zdroje podpory, uvádí harmonogram projektů a odpovědnost za realizaci.)

2.3 Zpracování akčního plánu (V akčním plánu se objevují projekty jak probíhající, tak nově zařazené. Každý typ projektu je třeba v akčním plánu zajistit takovým způsobem, aby bylo možné jej v daném období úspěšně realizovat. Akční plán je třeba zpracovávat v návaznosti na rozhodovací procesy Ústeckého kraje tak, aby se plánované aktivity mohly stát součástí rozpočtu kraje na dané období.)

2.4 Projednání akčního plánu a jeho schválení Radou ÚK (Zastupitelstvem ÚK)

2.5 Zařazení finančních prostředků na realizaci akčního plánu do rozpočtu Ústeckého kraje (V případě schválení nižšího objemu finančních prostředků následná úprava akčního plánu.)

3. Fáze realizace projektů

3.1 Rozhodnutí o realizaci projektu

3.2 Přípravné práce

3.3 Vlastní realizace (Realizační fáze projektů v souladu s jejich detailním plánem, rozpočtem a harmonogramem. Především u víceletých projektů je třeba je detailně sledovat a v rámci každoročního akčního plánu vyčleňovat pro jejich úspěšnou realizaci příslušné finanční částky, personální kapacity atd.)

3.4 Monitoring a evaluace (Průběžné sledování naplňování jednotlivých opatření na základě dat poskytnutých jejich realizátory.)

Zajištěním implementačního cyklu je pověřena Řídící skupina KRA ÚK. Ta zároveň na základě podkladů od realizátorů jednotlivých projektů zpracovává monitoring cílů a opatření.

Předpokládá se, že akční plány KRA ÚK budou tvořeny vždy na jednoleté období.¹

9.3 Využití finančních zdrojů

Hlavními finančními zdroji pro realizaci opatření KRA ÚK jsou především Program rozvoje venkova, Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS II Severozápad (ROP SZ) a rozpočet Ústeckého kraje.

Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova přispívá k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program vytváří podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Podporuje rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit sounáležitost obyvatel na venkově.

¹ Implementační cyklus musí odpovídat závazným pravidlům Krajského úřadu, stanovených zejména Programem rozvoje Ústeckého kraje.

Pro potřeby KRA ÚK je vhodné Opatření III.1.1 - Diverzifikace činností nezemědělské povahy. Opatření je zaměřeno na realizaci jednotlivých aktivit ve venkovských oblastech v rámci diverzifikace činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským činnostem s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu a zajištění podmínek pro kvalitní život místních obyvatel a stability venkovského prostoru při podpoře zaměstnanosti. Záměr a) je určen na zahájení a rozvoj aktivit zejména v oblasti výroby a zpracování včetně podpory tradičních řemesel.

Program rozvoje venkova by byl využíván konkrétními subjekty působícími v oblasti agroturistiky za metodické a organizační pomoci Ústeckého kraje v rámci strategického cíle 2.1.

2.1	Zdroje z EU	Maximalizace využití strukturálních fondů EU
-----	-------------	--

ROP SZ

Regionální operační program NUTS II Severozápad představuje hlavní programový dokument určující priority pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013 pro region soudržnosti Severozápad, tvořený Karlovarským a Ústeckým krajem.

Pro potřeby KRA ÚK jsou vhodné následující oblasti podpory:

Oblast podpory 4.2 - Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení: Předmětem podpory jsou projekty zaměřené mimo jiné na Výstavbu, rekonstrukce a modernizace vhodných objektů na celoroční ubytovací zařízení včetně doprovodné infrastruktury a nezbytného zázemí.

ROP SZ – oblast podpory 4.2 by byla využívána konkrétními subjekty působícími v oblasti agroturistiky za metodické a organizační pomoci Ústeckého kraje v rámci strategického cíle 2.1.

2.1	Zdroje z EU	Maximalizace využití strukturálních fondů EU
-----	-------------	--

Oblast podpory 4.3 - Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů CR: Předmětem podpory jsou projekty zaměřené například na: Podporu vzniku a činnosti regionálních partnerství v oblasti CR (např. založení a podpora činnosti regionálního fóra pro cestovní ruch zajišťujícího koordinaci realizace marketingových strategií v regionu Severozápad, podpora regionálních či lokálních destinačních managementů); rozvoj informačních a rezervačních systémů a vytvoření regionální sítě informačních center; podporu realizace marketingových akcí na podporu rozvoje cestovního ruchu a lázeňství - podpora monitoringu návštěvnosti, pasportizace, zpracování analytických studií a strategických dokumentů v oblasti cestovního ruchu a podkladů zajišťujících účinnější řízení, zpracování marketingových studií, generelů a koncepcí rozvoje cestovního ruchu, rozvoj produktů a marketing, zavádění systému certifikace zařízení a služeb CR apod.; přípravu nových, zkvalitňování a rozšiřování existujících marketingových produktů CR s regionálním dopadem; podporu marketingu a propagaci cestovního ruchu; podporu marketingu a propagaci akcí regionálního významu; konání konferencí, seminářů, sympózií na podporu rozvoje cestovního ruchu a lázeňství; vytváření systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech regionu Severozápad.

ROP SZ – oblast podpory 4.3 by byla využita Ústeckým krajem pro vytvoření integrovaného projektu zajišťujícího analytické a koncepční podmínky pro rozvoj agroturistiky v regionu. Tak bude zajištěna tvorba obsahově náročných studií a tvorba rozvojových nástrojů bez větších nároků na rozpočet Ústeckého kraje. Obsahem krajského projektu by byly následující aktivity:

1.2	Registr subjektů	Vytvoření aktuálního registru poskytovatelů služeb v oblasti agroturistiky
1.3	Vzdělávání a informování	Informační kampaň směrem k aktuálním a potenciálním poskytovatelům ubytování
1.4	Rozvojové podklady	Shromažďování dat vhodných k dalšímu analyzování a podpoře rozvoje agroturistiky
3.1	Podpora doprovodných služeb	Analýza nabídky doprovodných služeb v regionu a vyhodnocení poptávky návštěvníků
4.1	Marketingová strategie	Vytipování vhodných cílových skupin a způsobů jejich oslovení
4.2	Realizace marketingových aktivit	Konkrétní aktivity prezentující agroturistiku v Ústeckém kraji vybraným cílovým skupinám

Rozpočet Ústeckého kraje

Rozpočet Ústeckého kraje bude využit zejména čtyřmi následujícími způsoby:

- 1) drobné provozní náklady (náklady na jednání pracovní skupiny apod.)
- 2) průběžné aktualizace již zpracovaných dokumentů, které nevyžadují větší finanční náklady
- 3) posílení absorpční kapacity subjektů působících v oblasti agroturistiky formou výhodně úročených půjček (strategický cíl 2.2)
- 4) vlastní podíl kraje pro financování projektu z ROP SZ – oblast podpory 4.3

Finanční zdroje Ústeckého kraje pro aktivitu č. 3 je možno vyčlenit v rámci existujícího Programu obnovy venkova, případně jako samostatný dotační titul.

10. Shrnutí

V Ústeckém kraji se nacházejí oblasti, jež jsou svým charakterem vhodné pro agroturistiku. Tato forma podnikání zde však zatím nedosáhla svých plných možností. Hlavními omezeními jsou nízká informovanost podnikatelů a jejich neochota působit v této oblasti, malá kapacita ubytování a doprovodných služeb, nedostatečné finanční zdroje a nízký počet potenciálních klientů.

Koncepce rozvoje agroturistiky Ústeckého kraje je řešena na období 2009 – 2013. Zaměřuje se především na vytváření rámcových podmínek pro rozvoj agroturistiky a podporu vlastní iniciativy jednotlivých subjektů v této sféře.

Prioritními oblastmi jsou:

- ✓ Koncepční podpora – koordinace aktivit, informovanost, vytvoření rámcových podmínek
- ✓ Finanční zdroje – využití strukturálních fondů EU za přispění krajského rozpočtu
- ✓ Doprovodné služby – snaha o celkové zatraktivnění rekreace ve venkovských oblastech
- ✓ Zajištění poptávky – zvýšení počtu klientů (hostů, návštěvníků, ubytovaných apod.)

V rámci prioritních oblastí jsou navrženy strategické cíle dále rozvedené do konkrétních opatření (aktivit). Opatření jsou specifikována co do obsahové náplně, harmonogramu, odhadu finančních nákladů a možných zdrojů financování.

V rámci implementační struktury je navrženo organizační zajištění jednotlivých opatření, systém jejich přípravy a realizace a využití finančních zdrojů. Významný je návrh koncepčního projektu Ústeckého kraje směřujícího k podpoře agroturistiky.

Předpokládá se, že po schválení Zastupitelstvem Ústeckého kraje se tato koncepce stane dílčím strategickým materiálem Ústeckého kraje v oblasti rozvoje cestovního ruchu a venkova.